

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2150/2023
12.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Микица Срећковић, адвокат из ..., против туженог Ловачког удружења „Бољевац“ из Бољевца, чији је пуномоћник Бранислав Никодијевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5206/2022 од 24.01.2023. године, у седници одржаној 12.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5206/2022 од 24.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 241/20 од 18.04.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је поништено као незаконито решење туженог бр. ../16 од 12.12.2016. године, којим је тужиоцу отказан Уговора о раду бр. ../09 од 01.08.2009. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад на радно место које одговара његовој стручној спреми, док је одбијен тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да га тужени врати на радно место на коме је био пре доношења решења од 12.12.2016. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 250.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 5206/2022 од 24.01.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се као незаконито и неправилно поништи решење туженог бр. ../16 од 12.12.2016. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ../09 од 01.08.2009. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад на радно место које одговара његовој стручној спреми, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 250.500,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 225.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на друге повреде поступка које могу бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време на радном месту „управник ловишта“ на основу Уговора о раду број ../09 од 01.08.2009. године. Побийеним решењем од 12.12.2016. године, тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. став 2. тачка 1, 2. 5. и 8. Закона о раду. У решењу је наведено је да је управни одбор туженог на седници 01.11.2016. године донео решење о образовању комисије са задатком да утврди чињенично стање о поступцима тужиоца. Отказним решењем од 12.12.2016. године, тужиоцу је стављено на терет да је у име туженог упутио захтев ПУ Зајечар од 08.09.2016. године, који је сам потписао, а којим је тражена информација о поседовању оружја од стране ББ, председника туженог, да је тужилац на тај начин злоупотребио службени положај и прекорачио овлашћења самовољно употребљавајући печат и потписујући захтев у име туженог без сагласности органа туженог, јер исти није законски заступник туженог. Поред тога, тужиоцу је стављено на терет да је вршио наплату чланарине иако није био овлашћен (од лица и у износима наведеним у образложењу нижестепених пресуда), а да новац од уплаћених чланарина није уплатио туженом, чиме је прекорачио и злоупотребио своја овлашћења, а туженом је проузроковао штету. Такође је наведено да се блок за уплату чланарине налазио у просторијама туженог, па је био доступан тужиоцу пре него што је блок нестао. У образложењу побијаног решења је наведено и да је комисија утврдила да постоји пријава програма за расподелу средстава буџетског фонда за развој ловства у вредности од 525.000,00 динара од 29.06.2016. године, која није комплетно попуњена на већ постојећем обрасцу, те да је иста одбачена, а да је тужилац био задужен за подношење пријаве за наведени конкурс код Министарства и да је располагао свим потребним подацима за уредно подношење пријаве јер је исте поседовао тужени. Даље је наведено да је надзорни одбор у свом извештају утврдио да је тужилац неажурно водио дневник ловочувара, да је неажурно вођена евиденција која се односи на ловне дозволе за комерцијални лов, да тужилац није сачињавао извештај о одстрелу поводом издатих дозвола за лов ситне дивљачи и птица издате ловочувару ВВ, да постоје недостаци у евиденцији трофејних листова, да је неажурно водио оцењивачке листове, непостојање евиденције о утрошеним маркицама и непостојање евиденције дозвола за одстрел срндаћа које је одстрелио тужилац. Пре доношења решења тужиоцу је достављено писано упозорење од 18.11.2016. године о разлозима за отказ на које се тужилац писмено изјаснио негирајући повреду радне дисциплине која му се ставља на терет. Утврђено је да је решењем туженог од 10.10.2016. године тужилац је удаљен са рада.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да у поступку који је претходио доношењу решења о отказу и у самом решењу постоје процесни недостаци који се састоје у томе што је тужени конкретизовао отказне разлоге позивањем на различите повреде радне обавезе у упозорењу и у решењу о отказу. Поред тога, према становишту првостепеног суда код тужиоца није постојала свест и намера да својим понашањем прекорачи овлашћења, као и да у односу на наведене повреде радне обавезе није утврђена одговорност тужиоца, па је усвојен тужбени захтев и поништено решење туженог од 12.12.2016. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. Према оцени другостепеног суда на правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је погрешно применио материјално право и то одредбу члана 179. став 2. и члана 191. став 1. Закона о раду, члана 18., 29., 88. 91. и 92. Статута ловачког удружења туженог. Према становишту другостепеног суда у конкретном случају су се стекли услови за отказ уговора о раду на иницијативу послодавца због тога што се тужилац понашао супротно прописаним правилима туженог, тако што је злоупотребио положај и прекорачио овлашћења јер је самовољно употребио печат и поступао у име туженог без сагласности туженог односно што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе утврђене чланом 34. став 1. тачке 1. и 2. Уговора о раду.

По оцени Врховног суда правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбио тужбени захтев за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду, као и захтев за реинтеграцију тужиоца.

Одредбом члана 179. став 2. тачке 1. и 5. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05...75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду.

Статутом Ловачког удружења „Бољевац“ прописано је да су органи ловачког удружења скупштина, председник ловачког удружења, управни одбор, надзорни одбор и дисциплинска комисија (члана 18.) док су одредбама чланова 19, 29, 43, 50. и 53. прописане надлежности органа ловачког друштва. Председник ловачког удружења је заступник, одговорно лице за рад и пословање Ловачког удружења и члан је Савета ловног региона(члан 29.) .

Одредбом члана 88. Статута је прописано да је за обављање стручних послова у области газдовања ловиштем, финансијских, књиговодствених, административно-техничких и њима сличних послова ловачко удружење има стурчну службу. Стручна служба је надлежна да обавља послове везане за газдовање ловиштем, чување ловишта у складу са прописима, припрема радне материјале потребне за рад органа ловачког удружења и спроводи одлуке органа, стара се о вођењу, достављању, праћењу података неопходних за рад ловачког удружења, обавља административно-техничке и друге послове за потребе ловачког удружења, припрема нацрте аката за скупштину, управни одбор и друге органе ловачког удружења и обавља и друге стручне послове у складу са

законом, статутом и другим актима ловачког уружења (члан 89.). Радом стручне службе руководи управник ловишта који за рад стручне службе и успешно извршавање послова и задатака одговара председнику ловачког удружења (члан 91.) На стручну службу не могу се пренети надлежности органа Ловачког удружења и запослени у служби не могу бити бирани у органе Ловачког удружења које бира скупштина (члан 92.)

Повреда радне обавезе представља законски разлог због којег се запосленом може отказати уговор о раду. Оспореним решењем тужиоцу је стављено на терет више повреда радних обавеза које су предвиђене законом и уговором о раду (неизвршавање, несавесно, неблаговремено или немарно извршавање радних обавеза, злоупотреба положаја и прекорачење овлашћења). Законитост одлуке о престанку радног односа цени се у односу на сваку учињену повреду радне обавезе, с тим што је одговорност само за једну од њих довољна да се откаже уговор о раду. У конкретном случају је утврђено да је тужилац као управник ловишта упутио захтев ПУ Зајечар којим је тражио информацију о томе да ли председник ловачког удружења легално поседује оружје и да ли су предузете мере о одузимању оружја, самовољно употребљавајући печат и поступајући у име ловачког удружења без сагласности органа ловачког удружења. Тиме је прекорачио границе овлашћења која су му дата и злоупотребио положај, а о чему је имао свест, јер је тужиоцу као управнику ловишта, руководиоцу стручне службе, морало бити познато да мора савесно и одговорно да обавља послове на којима ради, као и да на њега нису могле бити пренете надлежности органа ловачког удружења, јер је Статутом туженог изричито прописано да само председник удружења може да заступа удружење и да се та надлежност не може пренети на стручну службу, односно на управника ловишта. Код таквог стања ствари, правилан је закључак другостепеног суда да је тужилац својом кривицом, учинио повреду радне обавезе (неовлашћено је употребио печат туженог) која му је побијаним решењем о отказу уговора о раду стављена на терет, што значи да је то решење законито, а тужбени захтев тужиоца за поништај тог решења и враћање на рад неоснован. Због тога, тужилац наводи ревизије неосновано побија правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Следом наведеног, неосновани су наводи ревизије којима се указује да није утврђена одговорност тужиоца и да код њега није постојала свест и намера да прекорачи своја овлашћења. Правилан је закључак другостепеног суда да је тужичево понашање на радном месту супротно од оног које се очекује од запосленог и да је својом кривицом учинио повреду радне обавезе, јер је неовлашћено и самовољно користио печат туженог и у име туженог поднео захтев ПУ Зајечар. Тужени је пре доношења оспореног решења у смислу члана 180. Закона о раду, упозорио тужиоца на постојање разлога за отказ, чиме је испоштована и процедура о отказивању уговора о раду и чиме му је омогућено право на одбрану. Супротно ревизијским наводима, постоји идентитет у погледу радње извршења повреде радне обавезе у погледу времена, места и начина који је наведен у решењу и упозорењу. Стоји да је тужиоцу стављено на терет више повреда радних обавеза, али за законитост решења о отказу довољно је да је учињена једна од више стављених повреда радних обавеза, те да је у односу на ту повреду испоштована процедура отказа, што је у конкретном случају учињено, па ревизијски наводи нису од утицаја.

Имајући у виду да је тужиоцу уговор о раду законито отказан неоснован је његов захтев за реинтеграцију у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Осталим наводима ревизије се оспорава утврђено чињенично стање, што није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка донета на основу чланова 153. став 1., 154. став 2. и 165. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић